

SPECIALIOSIOS MOKYMO PRIEMONĖS

Rekomendacijos pedagogams, ugdantiems mokinius, turinčius autizmo spektro sutrikimų

Leidiny s skirtas specialistams, siekiantiems sukurti optimalias sąlygas autistiškų mokinių ugdymui, užtikrinant, kad kiekvienam mokiniui būtų sudaryta individualizuota, jo poreikius atitinkanti aplinka, padedanti maksimaliai išnaudoti jo potencialą.

Šiose rekomendacijose, parengtose Lietuvos įtraukties švietime centro Autizmo spektro sutrikimų grupės specialistų, pateikiamas pavyzdinis priemonių, skirtų palengvinti autistiškų mokinių kasdienės ugdymo veiklas, sąrašas. Šios priemonės gali padėti struktūruoti veiklas, aiškiai apibrėžti užduočių seką ir sukurti saugią, stabilumą užtikrinančią aplinką. Naudojant šias priemones, galima efektyviau valdyti perėjimą nuo vienos veiklos prie kitos, mažinti mokinių patiriamą nerimą ir skatinti jų savarankiškumą bei dalyvavimą ugdymo procese.

Svarbu pažymėti, kad pateiktas priemonių sąrašas yra tik orientacinis. Kiekvienas mokiny s, turintis autizmo spektro sutrikimų, yra unikalus, todėl priemonių parinkimas turi būti grįstas individualiais poreikiais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas mokinio sensoriniams ypatumams įvertinti, nes jie gali lemti priemonių efektyvumą ugdymo procese. Vienos priemonės gali būti itin veiksmingos vienam mokiniui, tačiau nepasiteisinti kitam, todėl svarbu atidžiai apsvarstyti, kurios priemonės bus tinkamiausios konkrečiam mokiniui, atsižvelgiant į jo sensorinius, emocinius ir kognityvinius poreikius.

Lietuvos įtraukties
švietime centras

PRIEMONĖS SENSORINĖMS SISTEMOMS LAVINTI

Sensorinės priemonės gali padėti lavinti lytėjimą, klausą, regėjimą, skonį, uoslę, koordinaciją, kūno padėtį, vidinius pojūčius. Taikant priemones mokiniai gali daugiau sužinoti apie savo pojūčius, geriau juos suprasti ir valdyti. Šios priemonės dažniausiai naudojamos mokinių raidai skatinti, sensorinės integracijos iššūkiams mažinti, jos yra naudingos lavinant smulkiąją motoriką, gerinant dėmesio koncentraciją, padeda sumažinti stresą, nerimą, suteikia raminamąjį ir atsipalaidavimo pojūtį. Naudodamiesi sensorinėmis priemonėmis, mokiniai gali lavinti socialinius ir bendravimo įgūdžius, ugdyti kūrybiškumą ir saviraišką.

PRIEMONĖS VESTIBULINEI IR PROPRIORECEPTINEI SISTEMOMS

- Pasunkinta antklodė
- Balansinė pagalvė
- Elastinė juosta
- Gimnastikos kamuolys
- Sūpynė
- Batutas

PRIEMONĖS KLAUSOS SISTEMAI

- Garsą slopinančios ausinės
- Vandenyno projektorius

PRIEMONĖS LYTĖJIMO SISTEMAI

- Kilimėliai-dėlionės, skirtingų paviršių rėmeliai, liesti skirtos medžiagos, ergoterapinė masė, pojūčių takas, putos
- Nerimą mažinančios priemonės (minkšti kamuoliukai, maigyti skirtos priemonės, lipšnios masės, sensorinės apyrankės, sensoriniai žiedai, sensorinės grandinėlės, smulkūs loginiai žaidimai ir pan.)
- Smulkios masažinės priemonės (masažiniai kamuoliukai, masažinės apyrankės, masažuokliai ir pan.)

PRIEMONĖS REGOS SISTEMAI

- Šviesos pluoštai
- Burbulų vamzdis
- Šviesos stalas
- Projektorius
- Smulkios vaizdinės stimuliacijos priemonės (medūzų akvariumas, smėlio laikrodis, žibintuvėliai, šviečiantys kamuoliukai ir pan.)

PRIEMONĖS UOSLĖS SISTEMAI

- Aromaterapijos rinkinys
- Kvapų loto

REKOMENDUOJAMOS PRIEMONĖS UGDYMO VEIKLOMS STRUKTŪRUOTI

Priemonės ugdymo veikloms struktūruoti gali padėti vaikams geriau suprasti dienos eigą, įgyti daugiau savarankiškumo ir lavinti organizacinius gebėjimus. Naudojant tokias priemones kaip vizualinės tvarkaraščių kortelės, vizualinės sekos ar planai, vaikai lengviau orientuojasi veiklose, geriau supranta užduotis ir jų seką. Aiški struktūra mažina nerimą, padeda susikonsoliduoti ir prisideda prie motyvacijos skatinimo. Šios priemonės taip pat palengvina socialinių įgūdžių lavinimą ir tinkamo elgesio palaikymą.

- Atgalinės eigos laikmatis
- Boardmaker
- Arasaac
- Picto Selector
- Magnetinės lentos
- Interaktyvios lentos
- Spalvoti šviesos signalai

REKOMENDUOJAMOS PRIEMONĖS KOMUNIKACINIAMS ĮGŪDŽIAMS UGDYTI

Priemonės komunikaciniams įgūdžiams ugdyti gali padėti vaikams sukurti ir tobulinti gebėjimą bendrauti, išreikšti mintis, suprasti socialinės komunikacijos principus. Tarp tokių priemonių dažniausiai naudojamos vizualinės kortelės, piktogramos, gestų kalba, simbolių lentelės ar alternatyvios komunikacijos technologijos, tokios kaip balso išvesties įrenginiai (komunikatoriai). Šios priemonės padeda vaikams, ypač tiems, kuriems sunku komunikuoti žodžiais, suprasti bendravimo taisykles, geriau išreikšti savo poreikius bei jausmus ir užmegzti socialinį ryšį su kitais. Priemonės taip pat gali būti naudingos lavinant pasiklausymo ir dėmesio koncentracijos įgūdžius, skatinti kalbos vartojimą ir komunikacinį atsaką.

- EduSensus programinė įranga
- Komunikatoriai
- 30 pagrindinių gestų (lietuvių gestų kalba)

REKOMENDUOJAMOS PRIEMONĖS UGDYMO(SI) APLINKOS PRITAIKYMOUI

Rekomenduojamos priemonės ugdymo(si) aplinkos pritaikymui gali padėti sukurti palankią, stimuliuojančią ir pritaiktą aplinką vaikams su skirtingais poreikiais. Tokioms priemonėms priskiriamos sensorinės priemonės, kurios padeda mažinti per didelį aplinkos stimuliavimą arba, atvirkščiai, skatinti pojūčius. Ergonomiškai pritaikyti baldai, zonos poilsiui ir mokymuisi, tinkamas apšvietimas, garsinė izoliacija – visa tai padeda sumažinti stresą, pagerina vaikų gebėjimą susikaupti ir įsitraukti į ugdymo procesą. Tinkamai pritaikyta aplinka didina savarankiškumą, mokymosi motyvaciją ir socialinę sąveiką.

- Akustinės pertvaros garsui izoliuoti
- Apsauginiai baldų padukai
- Balansinės kėdės
- Balansinė pusiausvyros pagalvėlė
- Guma ant kėdžių
- Atitvarų sienelės ant suolų

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Pasunkintos priemonės

Švelniai spaudžia kūną, imituoja apkabinimo jausmą, tai didina susikaupimą, sukuria ramybės ir atsipalaidavimo pojūtį. Pasunkintas antklodės rekomenduojama turėti skirtingo svorio, pavyzdžiui, – nuo 3 iki 6 kg. Renkantis pasunkintą antklodę svarbu atsižvelgti į mokinio svorį, ji turi atitikti 10 proc. kūno svorio, tai užtikrina pakankamą spaudimą ir neapsunkina judėjimo. Yra ir kitų pasunkintų priemonių variantų: liemenės, apykaklės, žaislai ir kt. Pasunkintas priemonės rekomenduojama dėvėti, naudoti ne ilgiau nei 90 min. per parą.

Batutas

Šokinėjimas ant batuto leidžia vaikams saugiai panaudoti perteklinę energiją, sumažinant nerimą ir hiperaktyvumą. Intensyvi fizinė veikla padeda vaikams susikaupti ir geriau reguliuoti savo emocijas. Šokinėjimas stiprina vestibulinę sistemą, gerina koordinaciją, pusiausvyrą ir raumenų jėgą. Batutas suteikia stiprią proprioceptinę ir vestibulinę stimuliaciją, kuri padeda geriau suvokti kūno padėtį ir judesius, ritmingi šokinėjimai suteikia raminamąjį poveikį, kuris padeda vaikams atsipalaiduoti.

Balansinė pagalvė

Suteikia galimybę judėti sėdint ant kėdės, tai stiprina raumenis, gerina laikyseną ir koordinaciją. Balansinė pagalvė stimuliuoja vestibulinę ir proprioceptinę sistemas, tai padeda geriau suvokti kūno padėtį erdvėje ir sutelkti dėmesį į užduotį. Mokinys, sėdėdamas ant pagalvės, gauna reikiamą sensorinės informacijos kiekį, todėl galima išvengti sensorinės perkrovos ir sumažinti nerimą.

Sūpynė

Priemonė padeda stiprinti vestibulinę sistemą, kuri atsakinga už pusiausvyros palaikymą. Supimas padeda vaikams, patiriantiems sensorinės integracijos iššūkių, geriau suvokti savo kūną erdvėje, suteikia galimybę saugiai panaudoti turimą energiją ir gauti reikalingą sensorinę stimuliaciją. Naudojant švelnų supimą vaikai gali jaustis labiau atsipalaidavę, pagerinti dėmesio koncentraciją ir judesių kontrolę.

Elastinė juosta

Padeda mažinti nerimą ir skatina savireguliaciją. Elastinė juosta padeda lavinti raumenų jėgą, koordinaciją ir lankstumą. Vaikai geriau susikaupia, jaučia kūno padėtį erdvėje, jiems suteikiama reikalinga jutiminė stimuliacija. Elastinę juostą galima kabinti ant stalo arba kėdės kojų.

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Gimnastikos kamuolys

Judėjimas ant kamuolio suteikia vestibulinę stimuliaciją, tai padeda nusiraminti ir kontroliuoti emocijas. Sėdint ant kamuolio stabilizuojami kūno raumenys, gerinama koordinacija ir laikysena, tai stimuliuoja kūną, padeda geriau sutelkti dėmesį į užduotis ir jaustis patogiau klasėje.

Kilimėliai-dėlionės, skirtingų paviršių rėmeliai, liesti skirtos medžiagos, ergoterapinė masė, pojūčių takas, putos

Priemonės skirtos įtraukti vaiko lytėjimo sistemą. Jos turi skirtingas tekstūras, formas ir medžiagas, kurios skatina tyrinėti ir liesti. Tai padeda jutimo vystymuisi, prisideda prie kognityvinės raidos, vaikai mokosi priežasties ir pasekmės ryšio, problemų sprendimo įgūdžių ir informacijos apdorojimo. Šios priemonės svarbios lavinant smulkiąją motoriką, gerina akių ir rankų koordinaciją. Užsiimant veikla, kuri apima mažų daiktų suspaudimą, sugriebimą ar manipuliavimą lavinamas vikrumas ir jėga. Priemonės galima tyrinėti rankomis, pėdomis ir pan.

Nerimą mažinančios priemonės (minkšti kamuoliukai, maigyti skirtos priemonės, lipšnios masės, sensorinės apyrankės, sensoriniai žiedai, sensorinės grandinėlės, smulkūs loginiai žaidimai ir pan.)

Šios priemonės padeda atsipalaiduoti ir nusiraminti, lavinti smulkiąją motoriką. Maigymo, sukimo ir spaudimo veikla padeda reguliuoti emocijas, lengviau susikaupti, vaikai gali jaustis saugiai. Dirbdami su tokiomis priemonėmis grupėje, vaikai gali mokytis bendradarbiauti ir bendrauti su bendraamžiais, skatinamas jų kūrybiškumas.

Smulkios masažinės priemonės (masažiniai kamuoliukai, masažinės apyrankės, masažuokliai ir pan.).

Šios priemonės gali padėti sumažinti nerimą ir stresą, skatinti atsipalaidavimą. Padeda vaikams geriau apdoroti ir suprasti jutiminę informaciją. Lavinama smulkioji motorika, skatinamas susikaupimas, vaikai gali mokytis bendradarbiauti, dalintis ir bendrauti su bendraamžiais. Masažinės priemonės galima naudoti kūrybiškai, kurti įvairias žaidimų formas, taip skatinama vaizduotė.

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Šviesos pluoštai

Tai priemonė vizualinei stimuliacijai suteikti, kuri gali padėti vaikams lavinti regimąjį suvokimą ir geriau apdoroti jutiminę informaciją. Vaikai gali susitelkti į šviesos pluoštų judėjimą ir spalvas, kas padeda jiems išlaikyti dėmesį ir susikaupimą mokymosi metu. Naudojant šviesos pluoštus, vaikai gali lavinti gebėjimą sujungti įvairias pojūčių sistemas (regėjimą, lytėjimą), tai padeda gerinti sensorinę integraciją. Vaikai gali naudoti šviesos pluoštus kaip savireguliacijos priemonę, padedančią nusiraminti ir reguliuoti emocijas intensyvaus streso ar per didelio sensorinio krūvio metu. Šviesos pluoštai suteikia galimybę vaikams žaisti su šviesa, keisti jos spalvas, formuoti įvairius šviesos raštus, taip skatindami kūrybiškumą ir vaizduotę.

Burbulų vamzdis

Priemonė skleidžia spalvas keičiančius šviesos efektus, kurie pritraukia vaikų dėmesį ir skatina regimąjį suvokimą. Lytėjimo ir vibracinė stimuliacija gali padėti vaikams sureguliuoti jutiminę sistemą. Burbulų vamzdžio šviesos ir burbulų judėjimas suteikia raminamąjį poveikį, kuris gali padėti sumažinti nerimą ir stresą, ypač esant sensorinei perkrovai ar intensyvių emocijų metu. Interaktyvūs burbulų vamzdžiai, kuriuose vaikas gali reguliuoti burbulų srautą ar šviesos spalvą paspausdamas mygtuką, gali padėti mokytis priežasties ir pasekmės ryšio. Tai padeda lavinti pažinimo įgūdžius ir skatina tyrinėjimą. Burbulų vamzdis gali būti naudojamas kaip priemonė skatinti kalbos ir socialinių įgūdžių ugdymą, pavyzdžiui, burbulų vamzdį galima naudoti kalbant apie spalvas, burbulus ar jų judėjimą. Tai skatina vaiką bendrauti, išreikšti mintis ir lavinti bendravimo įgūdžius.

Smulkios vaizdinės stimuliacijos priemonės (medūzų akvariumas, smėlio laikrodis, žibintuvėliai, šviečiantys kamuoliukai ir pan.)

Priemonė skatina vaikus aktyviai tyrinėti ir sąveikauti su aplinka. Ši veikla skatina savarankišką jutiminį tyrinėjimą ir mokymąsi. Galima mokytis priežasties ir pasekmės ryšio, pavyzdžiui, vaikai gali išmokti, kad paspaudus mygtuką keičiasi šviesos spalva ar intensyvumas. Tokia interaktyvi veikla padeda lavinti pažinimo įgūdžius ir supratimą, kokį poveikį daro aplinka.

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Projektorius

Priemonė padeda vizualizuoti informaciją, pateikiant mokomąją medžiagą vaizdais, vaizdo įrašais ar skaidrėmis. Tai ypač naudinga vaikams, kurie geriau supranta ir įsimena informaciją per vizualinius stimulus. Ryškios spalvos, judantys vaizdai ir kintantys objektai padeda patraukti vaikų dėmesį ir išlaikyti įsitraukusius į mokymosi procesą. Projektorius gali būti naudojamas raminamiesiems vizualiniams efektams rodyti, pavyzdžiui, gamtos vaizdams ar švelnių spalvų judesiu, padedantiems vaikams atsipalaiduoti ir sumažinti stresą.

Šviesos stalas

Spalvinga ir apšviesta aplinka padeda vaikams sutelkti dėmesį į užduotis ir veiklas, kurios vyksta ant šviesos stalo. Tai ypač naudinga atliekant mokymosi užduotis. Naudojant šviesos stalą, vaikai gali lavinti smulkiosios motorikos įgūdžius, pavyzdžiui, manipuliuojant smulkiomis medžiagomis ar piešiant ant šviesos stalo paviršiaus. Šviesos stalas skatina vaikus kūrybiškai žaisti ir eksperimentuoti su šviesa, spalvomis ir formomis. Taip ugdoma jų vaizduotė ir kūrybinis mąstymas. Priemonė gali padaryti mokymosi procesą patrauklesnį ir įdomesnį, todėl vaikai labiau motyvuoti dalyvauti užduotyse.

Garsą slopinančios ausinės

Priemonė padeda sumažinti aplinkos triukšmą, tai suteikia galimybę atsipalaiduoti ir išvengti per didelio jutiminio krūvio, todėl vaikams lengviau sutelkti dėmesį į užduotis, jie gali geriau suprasti mokymosi medžiagą ir efektyviau dalyvauti pamokose. Priemonė suteikia galimybę jaustis patogiau triukšmingose socialinėse situacijose, pavyzdžiui, per pertraukas ar renginius, kur gausu žmonių ir garsų.

Aromaterapijos rinkinys

Aromatai suteikia sensorinę stimuliaciją, padedančią apdoroti pojūčius, pavyzdžiui, raminamieji eteriniai aliejai, tokie kaip levandų, padeda atsipalaiduoti ir gerinti nuotaiką, sumažina įtampą, o citrinų kvapas gali padėti sutelkti dėmesį ir ilgiau išlaikyti susikaupimą pamokos metu. Dirbant su aromaterapinėmis priemonėmis vaikai mokosi bendradarbiauti ir savarankiškai pasirinkti patinkančius kvapus.

Vandenyno projektorius

Priemonė skleidžia raminamuosius garsus, gali padėti mažinti stresą ir nerimą, taip pat sukurti malonią aplinką mokymosi metu.

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Picto Selector

Nemokama programa, leidžianti kurti individualizuotus paveikslėlių ir simbolių rinkinius, kurie naudojami alternatyviajai komunikacijai, mokymui ir ugdymui. Ši programa suteikia galimybę naudoti didelę paveikslėlių biblioteką, įskaitant Arasaac simbolius, taip pat leidžia kurti vizualinius tvarkaraščius, užduočių lenteles, elgesio planus ir kitas vizualines priemones. Picto Selector ypač naudingas autizmo spektro sutrikimų turintiems vaikams, kurie geriau supranta ir mokosi per vizualias priemones.

Atgalinės eigos laikmatis

Tai yra vizualinė priemonė, rodanti, kiek laiko liko iki veiklos pabaigos. Dažnai vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimų, būna gana sudėtinga pereiti nuo vienos veiklos prie kitos, tai kelia papildomą stresą ir nerimą. Vizualinis laiko rodymas (demonstruojant mažėjantį spalvotą plotą laikmačio ciferblate) padeda vaikams geriau suvokti laiko tėkmę, sumažina nerimą dėl artėjančio perėjimo nuo vienos veiklos prie kitos ir padeda sklandžiau veikti kasdienėse veiklose.

Arasaac

Internetinė platforma, skirta alternatyviajai bei augmentinei (papildančiai) komunikacijai (AAC) ir ugdymo turiniui sukurti naudojant simbolius. Platforma siūlo platų nemokamų piktogramų rinkinį, skirtą pagerinti bendravimą vaikams ir suaugusiems, kurie turi iššūkių su žodine kalba. Arasaac simboliai gali būti naudojami kuriant vizualinius tvarkaraščius, užduočių sekas, socialines istorijas ar kaip komunikacijos priemonė vaikams, turintiems kalbos ir bendravimo sunkumų, įskaitant autizmo spektro sutrikimų turinčius mokinius. Simboliai ir įrankiai, pateikiami platformoje, yra prieinami įvairiomis kalbomis ir gali būti naudojami įvairioje ugdymo aplinkoje.

Kvapų loto

Priemonė padeda geriau apdoroti jutiminę informaciją, lavina gebėjimą atpažinti ir diferencijuoti kvapus. Vaikai gali išmokyti geriau suprasti savo pojūčius ir emocijas, susijusius su kvapais, kas padeda ugdyti savimone. Diskutuoiant apie kvapus ir juos apibūdinant, vaikai gali lavinti kalbinius ir komunikacinius įgūdžius.

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Spalvoti šviesos signalai

Priemonė, kuri padeda vaikams perteikti instrukcijas ar nurodyti elgesio taisykles be žodžių. Raudona šviesa gali reikšti „sustoti“ arba „lauk“, žalia – „pradėti“ arba „eik“, o geltona gali būti naudojama kaip įspėjimas apie artėjančius pokyčius.

Spalvoti šviesos signalai padeda aiškiai suprasti perėjimą nuo vienos veiklos prie kitos, laikytis taisyklių ir sumažinti stresą, susijusį su aplinkos pokyčiais.

Komunikatoriai

Prietaisai arba programėlės, skirtos padėti žmonėms, turintiems kalbos ar bendravimo sunkumų, bendrauti su aplinkiniais. Yra įvairių komunikatorių rūšių – nuo paprastų paveikslėlių lentų iki sudėtingesnių skaitmeninių prietaisų ar programų, kuriose naudojami simboliai, tekstas ir balsiniai pranešimai. Komunikatoriai leidžia autistiškiems vaikams arba vaikams su kalbos sutrikimais išreikšti savo mintis, poreikius ir norus alternatyviu būdu. Pavyzdžiui, skaitmeniniai komunikatoriai naudoja paveikslėlius ir balsą, kad vartotojai galėtų pasirinkti simbolius ir kurti sakinius.

EduSensus programinė įranga

Specializuota ugdymo programinė įranga, naudojama kalbos terapijos metu. Programos skatina vaikų mokymąsi per žaidimus ir veiklas, kurios yra pritaikytos individualiems vaikų poreikiams. Programa gali būti įrašoma į bet kokį išmanųjį įrenginį: telefoną, planšetinį kompiuterį ar kt.

Programą galite atsisiųsti [ČIA](#)

Boardmaker

Programinė įranga, kuri leidžia kurti vizualinius tvarkaraščius, simbolius ir paveikslėlius, skirtus padėti vaikams suprasti dienos veiklą ar socialines situacijas. Kortelės gali būti naudojamos ir mokant bei komunikuojant alternatyviaja ar augmentine (papildančiąja) komunikacijos forma.

Magnetinės lentos

Tai naudinga priemonė ugdyti autizmo spektro sutrikimų turinčius vaikus, nes jos leidžia lengvai vizualizuoti užduotis, dienos tvarkaraščius ar veiksmų sekas. Magnetinės kortelės su paveikslėliais ar žodžiais gali būti lengvai tvirtinamos ir keičiamos, o tai padeda vaikams geriau suprasti, kas jų laukia per dieną.

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Interaktyvūs ekranai

Priemonė suteikia vaikams galimybę mokytis per sensorinę sąveiką. Autistiški vaikai dažnai reaguoja į vizualinius ir sensorinius stimulus, todėl galimybė liesti, piešti ir manipuluoti informacija tiesiogiai ant lentos padeda jiems geriau suprasti mokomąją medžiagą. Interaktyvios lentos taip pat leidžia individualizuoti mokymosi procesą, pritaikant jį prie vaikų poreikių ir įgūdžių lygio. Ugdymo procese galima naudoti ir interaktyvius stalus, kurie atlieka panašią funkciją kaip ekranai, tačiau gali būti patogesni siekiant įgyvendinti bendradarbiavimo užduotis, kuomet keli vaikai gali įsitraukti į veiklą stovėdami vieni prieš kitus.

30 pagrindinių gestų

Priemonėje pristatomi dažniausiai vartojami gestai, kurie gali padėti pradėti mokytis lietuvių gestų kalbos ir geriau suprasti jos pagrindus. Šie gestai apima kasdienius žodžius ir frazes, tokias kaip „ačiū“, „labas“, „taip“, „ne“, „myliu tave“ ir daugelį kitų, kurie yra svarbūs norint bendrauti gestų kalba.

Akustinės pertvaros garsui izoliuoti

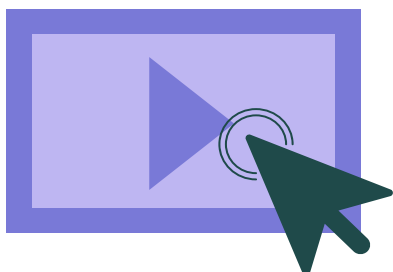
Akustinės pertvaros yra specialiai sukurtos, siekiant sumažinti triukšmą ir pagerinti garso izoliaciją patalpose. Jos dažnai naudojamos ugdymo, darbo, terapijos aplinkoje ir namuose, siekiant sukurti ramesnę ir produktyvesnę aplinką.

Apsauginiai baldų padukai

Apsauginiai padukai yra svarbi priemonė ugdymo aplinkoje, kai dirbama su autistiškais vaikais. Jie padeda sumažinti triukšmą, kai baldai yra perstumdomi, nes daugeliui autistiškų vaikų garsūs ar staigūs garsai gali kelti diskomfortą arba nerimą. Taip sukurama tylesnė ir ramesnė aplinka, kurioje vaikai gali susikonscentruoti į užduotis be papildomo triukšmo.

Balansinės kėdės

Balansinės kėdės yra specialiai pritaikytos vaikams, kurie dažnai turi poreikį judėti ar sunkiai sukaupia dėmesį ilgai sėdėdami. Šios kėdės skatina aktyvų sėdėjimą, leidžia vaikams judėti ir išlaikyti pusiausvyrą, tuo pačiu gerindamos jų koncentraciją. Kėdės padeda vaikams reguliuoti savo kūno pojūčius ir prisitaikyti prie mokymosi aplinkos.

Žiūrėti čia

REKOMENDUOJAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠAS

Balansinė pusiausvyros pagalvėlė

Balansinė pusiausvyros pagalvėlė yra naudinga priemonė vaikams, kurie turi poreikį judėti net sėdėdami. Pagalvėlė padeda vaikams išlikti aktyviems, suteikdama galimybę reguliuoti kūno judesius, taip pagerinant jų savijautą ir dėmesio išlaikymą. Tai ypač naudinga priemonė vaikams, kurie patiria sensorinių iššūkių ar jaučia nerimą.

Guma ant kėdžių

Guma, tvirtinama ant kėdžių, yra naudinga vaikams, kurie turi sensorinių poreikių arba sunkiai išlaiko dėmesį. Guma suteikia galimybę tyliai judinti kojas per pamokas, taip leidžiant vaikams išlieti perteklinę energiją arba sumažinti nerimą, tuo pačiu nesukeliant triukšmo ar trukdžių aplinkiniams. Tai padeda vaikams susikonscentruoti ir geriau dalyvauti mokymosi procese.

Naudingos nuorodos

Lietuvos įtraukties
švietime centras
(lisc.lt)

Žiūrėti čia

Atitvarų sienelės ant suolų

Atitvarų sienelės ant suolų yra puiki priemonė, skirta vaikams, kuriems reikia sumažinti vizualinius dirgiklius ir sukurti saugią asmeninę erdvę. Šios sienelės padeda vaikams lengviau susikonscentruoti į savo užduotis, sumažindamos aplinkos trukdžius ir stresą. Jos taip pat suteikia privatumo jausmą, kuris gali būti naudingas vaikams, kuriems sunku dirbti triukšmingoje ar intensyviai stimuliuojančioje aplinkoje.

Lietuvos įtraukties švietime centras

Džiaugsmo g. 44, 11302 Vilnius

Tel. +370 676 960 44

El. paštas info@lisc.lt

Darbo laikas

I–IV 8.00–17.00

V 8.00–15.45

Pietų pertrauka 12.00–12.45

Priemonę parengė Lietuvos įtraukties
švietime centro Autizmo spektro sutrikimų
grupės specialistai